

AVALUACIÓ D'IMPACTE DEL PROJECTE

RATO BALTIM 2019

Lliurat per: Associació be artsy

DESCRIPCIÓ	2
OBJECTIU DE L'AVALUACIÓ	3
ENFOCAMENT DE L'AVALUACIÓ	4
FONTS DE DADES I METODOLOGIA	4
ELS RESULTATS	5
CHHAUPADI	5
COPES MENSTRUALS	7
MOTIUS PER UTILITZAR LA COPA MENSTRUAL	7
MOTIUS PER NO UTILITZAR LA COPA MENSTRUAL	7
IMPACTES DIRECTES A LA COMUNITAT	8
AVALUACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	8
DISCUSSIÓ I PLA PEL FUTUR	11
CONCLUSIÓ	13

DESCRIPCIÓ

A l'Oest del Nepal, la manca d'opcions sanitàries segures comporta sovint problemes de salut, mort i absentisme escolar. La menstruació és un tema que evoca vergonya i inseguretat. També condueix a tradicions degradants per a les dones com per exemple el Chhaupadi.

El Chhaupadi es caracteritza pel desterrament de les dones durant el període de la seva menstruació de la seva residència habitual, a causa de la suposada "impuresa". Ha estat criticada per violar els drets humans bàsics de les dones i pels impactes sobre la salut física i mental. Tot i haver estat il·legalitzat i criminalitzat, continua existint.

El **Projecte Rato Baltin**, dirigit per l'ONG *be artsy*, és un programa de gestió de salut menstrual (MHM) i educació sexual que pretén contribuir a l'erradicació d'aquesta pràctica menstrual a l'extrem oest, al districte d'Achham. El projecte està dissenyat per enfocar-se i incloure a noies, nois, dones i les seves comunitats. Nosaltres a *be artsy* estem convençuts que l'educació és l'única manera de canviar aquestes creences tan arrelades.

El projecte durant el 2019 ha tingut un enfocament a quatre nivells:

1. Un taller que ofereix educació en salut reproductiva, educació i orientació sexual tant a nois com a noies adolescents a les escoles locals de les comunitats escollides.
2. Educació sobre Salut Menstrual impartida mitjançant tallers a totes les dones de les comunitats escollides.
3. Copes menstruals i formació que s'ofereixen a les nenes voluntàries que assisteixen a l'escola i a les dones joves en les comunitats escollides.
4. Tallers de fotografia participativa, utilitzats per mostrar com se senten les nenes i les dones sobre el Chhaupadi i la seva menstruació i què els agradaria canviar sobre l'experiència.

Un component important del projecte Rato Baltin és la distribució de copes menstruals a Achham, una província de l'extrem oest del Nepal. La copa menstrual és una solució saludable i respectuosa amb el medi ambient per ajudar a gestionar la salut menstrual (MHM). Les nostres sòcies estratègiques en aquest tema, què són qui ens donen les copes, són Ruby Cup S.L, una empresa amb seu al Regne Unit, que fabrica aquesta copa menstrual de silicona que canvia vides.

Durant el 2019, el projecte va arribar a **18 pobles remots a 4 municipis d'Achham**, on es van distribuir copes menstruals i educació sobre la gestió de la salut menstrual, així com educació en salut reproductiva i sexual. El seguiment del projecte és essencial: es van visitar els pobles en els quals vàrem estar presents el 2018 i allà vam poder avaluar el programa de l'any passat i observar els canvis en curs del 2019.

En el transcurs del projecte l'any 2019, vàrem distribuir **1467 copes menstruals** a noies escolaritzades i dones joves de 18 pobles remots. Cada noia i dona va rebre un copa i es va formar sobre com utilitzar-la. També se'ls va donar una galleda metàl·lica (baltin) per emmagatzemar aigua neta i poder bullir la

copa, així com una tovallola i sabó per a la seva comoditat.

Durant la visita de seguiment del novembre (Follow-up), es va projectar la pel·lícula **MIRA** a totes les comunitats. **MIRA** és un documental de motivació que pretén inspirar a les nenes dels pobles remots. Retrata la vida de la noia nepalesa, Mira Rai, i com va poder complir el seu somni de convertir-se en una corredora de muntanya de renom internacional, mitjançant la força que va adquirir gràcies als deures infantils de cada nena nepalesa a lloc remots: de pujar i baixar muntanyes per anar a buscar aigua.

El documental proposa prendre-la com a exemple i mostrar a les i nens que hi ha esperança i més possibilitats de les que podrien pensar. Tot i això, se centra en totes les persones de la comunitat, ja que cada poble té una forta xarxa de solidaritat, les seves pròpies normes i valors. Cal abordar-los per assolir l'objectiu principal del documental: canviar les perspectives de les persones sobre les nenes, lluny de pensar-les com a vulnerables i incapaços de realitzar feines físiques. En canvi, se'ls ha d'animar a buscar oportunitats.

Aquest documental ha ajudat moltes dones i homes a canviar de perspectiva i a reconèixer la importància de la igualtat i una mentalitat forta per a cada individu. D'aquesta manera, cada persona de la comunitat es pot apoderar i tenir èxit en allò que l'hi apassiona.

Durant la sessió informativa, les dones i els homes es van sorprendre de veure una noia utilitzant el treball dur de la seva infància com a força i poder representar el país a tot el món i això demostra que el suport i el treball dur poden canviar la vida de les nenes que viuen en pobles remots en moltes formes.

El nostre programa ha impartit formació de tallers, projeccions de cinema i formació educativa a més de 7829 beneficiaris directes durant el 2019, a través dels 13 nous pobles: Patalkot, Srikot, Khalsen, Birku, Bannatoli, Jupu, Dhakari, Hichma, Dhungachalna, Toshi, Dhamali i Raniban **+ 5 pobles** que ja estaven dins del programa: Janalai bhandali, oligaun, kalgaun, kunti bandali i Basti.

OBJECTIU DE L'AVALUACIÓ

Aquesta avaluació del projecte té com a objectiu mesurar qualsevol canvi en les vides de cada participant i de les comunitats on ens hem centrat dins del projecte i arribar a nous donants per **be artsy** amb la finalitat d'aconseguir objectius com aquests:

- Educar a dones, nenes, nens i comunitats sobre salut reproductiva, MHM i educació sexual.
- Ensenyar que són les copes menstruals i els seus beneficis a les persones amb poder a les comunitats, com ara els sacerdots i bruixots tradicionals o els representants polítics locals de les comunitats.
- Reduir l'absentisme escolar de les nenes en les comunitats on treballem a l'oest del Nepal.
- Proporcinar a les nenes i a les dones les eines per facilitar la seva dignitat menstrual.

- Aconseguir la sostenibilitat a llarg termini del programa.

ENFOCAMENT DE L'AVALUACIÓ

L'objectiu principal de l'avaluació és abordar la següent pregunta:

Quins canvis s'han produït a la vida de les noies i de les seves comunitats pel que fa a la pràctica de Chhaupadi des de la implementació del nostre programa?

Per garantir que el programa es basa en bones pràctiques metodològiques i en les lliçons apreses, l'avaluació també té com a objectiu abordar les qüestions següents:

1. Com és d'acceptable i sostenible culturalment l'ús de copes menstruals en les comunitats remotes a les quals ens dirigim a l'Oest del Nepal?
2. Quins aspectes (si n'hi ha) del nostre programa poden millorar en disseny i / o implementació?
3. Com podem centrar-nos a esbrinar en quina temporada del any podria resultar més fàcil l'accés a les usuàries de la copa menstrual, estudiants i dones? (Dediquen molt temps a treballar als camps)

FONTS DE DADES I METODOLOGIA

Al llarg del període d'implementació del projecte 2019, **cada dos mesos** es va realitzar un **seguiment presencial** amb les usuàries de la copa menstrual i també amb l'ajuda de formadores, mentores i coordinadores locals que també són usuàries de la copa menstrual i van rebre la formació el 2018 o abans. De la mateixa manera, vam fer un seguiment de les nenes que no utilitzen copes menstruals, per mesurar la diferència entre les usuàries de copes menstruals i les que no són usuàries i per veure si la tradició de Chhaupadi només es pot canviar mitjançant l'educació.

El personal de be artsy a Kathmandu i les seves voluntàries, van viatjar dues vegades a les comunitats dirigides en 2019 per realitzar entrevistes amb les noies, per tal d'avaluar com avança la implementació de la copa. Durant aquests viatges, les noies van completar enquestes sobre els canvis que varen experimentar en relació amb el Chhaupadi des de la nostra primera visita i l'ús inicial de la Copa menstrual. Es van realitzar converses tant formals com informals amb membres de la comunitat, representants polítics locals i sacerdots per tenir una impressió de com s'utilitzen les copes menstruals i quins impactes tenen els tallers, els entrenaments i els programes d'educació.

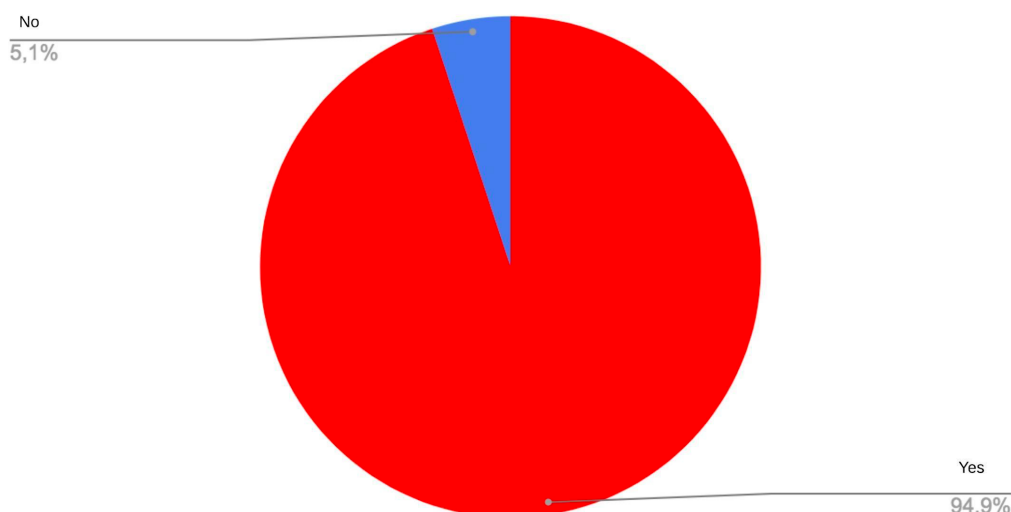
ELS RESULTATS

CHHAUPADI

Parlant amb **les noies que han rebut la copa aquest any**, el darrer informe de seguiment demostra que **el 96,46%** d'elles utilitzen la copa progressivament, fins i tot **6 mesos** després de la formació. **El 96% d'elles el recomanarien a altres noies.**

El **94% de les noies** van declarar que solien seguir algun tipus de **restricció menstrual abans i després** de la formació i la implementació de les copes, però quan se'ls hi va preguntar si la tradició ha canviat des d'aleshores, el 75% de les nenes van reportar haver fet canvis a Chhaupadi Pratha (tradició).

Did you follow some kind of menstrual restriction before using the cup?

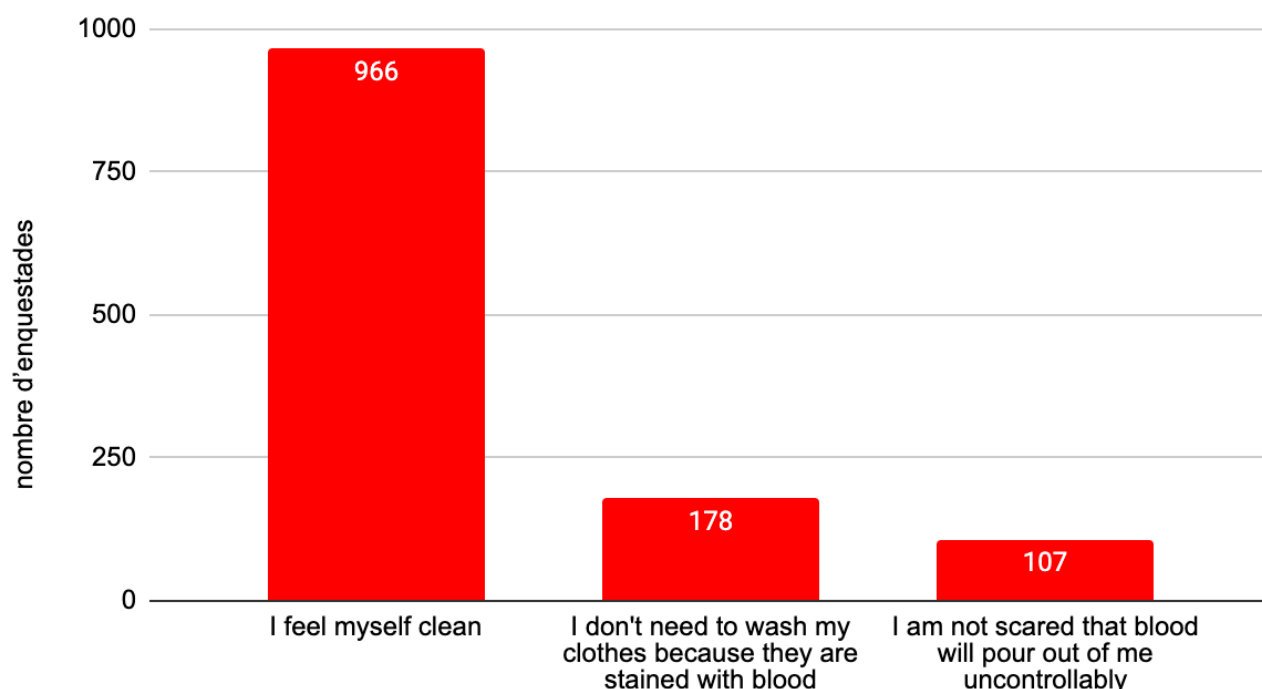

El 75% dels usuaris de la Copa menstrual van experimentar alguns canvis, inclosos els següents:

- Algunes noies van informar canvis en l'accés als aliments: algunes d'elles ara poden menjar verdures, algunes poden menjar fruites i algunes poden prendre llet.
- Algunes nenes van comunicar que, després de participar en els nostres tallers, les seves mares els van permetre tenir una manta més gruixuda a la cabana de Chhaupadi i com no taquen, no l'han de rentar cada dia..
- La majoria de les nenes va dir que ja no han de dormir fora quan tenen el seu període, ja que ningú sap que estan sagnant. Algunes noies dormen en habitacions separades i algunes encara practiquen Chhaupadi, però ara se senten netes i segures.

- Algunes noies van informar que des dels tallers i les formacions, ja no se'ls exigeix participar en les pràctiques d'exclusió de Chhaupadi i ara se'ls permet cuinar menjar.
- Algunes noies van mencionar que ara se'ls permet tocar els animals a casa.
- Algunes noies ja no dubten a tocar la font d'aigua.
- Algunes noies ens van dir que ara visiten el temple sense dubtar-ho.
- Diverses noies van informar que se senten còmodes per anar a l'escola fins i tot quan estan tenint el període, ja que gràcies a les copes ningú pot dir si estan sagnant o no.
- També creuen que és més fàcil treballar quan s'utilitzen les copes.
- Les noies que van acceptar parlar de la seva experiència van dir que se senten molt més netes utilitzant les copes, ja que la sang no surt del seu cos. Aquestes nenes i les seves famílies també se senten més segures.
- No han de rentar-se la roba a causa de taques de sang, i això fa que se sentin més netes i sanes.

Quins canvis ha portat la copa menstrual a la vostra vida?

Tanmateix, les nenes que no utilitzen la copa menstrual també han experimentat canvis des que vam iniciar la formació en la gestió de la salut menstrual.

El **57%** d'aquestes noies han fet canvis durant la menstruació. Igual que les nenes que utilitzen la copa, van revelar que després dels tallers de formació que vàrem fer han estat capaces de:

1. Tocar els animals.

2. Menjar verdures.
3. Beure llet.
4. Dormir al seu llit dins de casa.
5. Quedar-se dins de la casa en una habitació, a part.
6. Tocar les fonts d'aigua.
7. Utilitzar una manta més gruixuda si dormen a la cabana.

El 58% d'elles van declarar estar en una habitació separada dins de la casa, mentre que el 33% encara dorm en una cabana i el 6% fins i tot dorm fora, tot i no tenir cap barraca.

COPES MENSTRUALS

Ruby Cup va fer, una donació de 3000 copes menstruals. Es van distribuir 1467 copes menstruals entre abril i desembre de 2019.

48 de les nenes que les van rebre, van ser confirmades com a **no usuàries a final de l'any**.

L'índex d'acceptació del 2019 és de 1419 sobre 1467 (97%).

MOTIUS PER UTILITZAR LA COPA MENSTRUAL

- Sense por a tacar la roba.
- Tenir la mateixa llibertat física que quan no estan menstruants.
- No haver de preocupar-se d'utilitzar draps (els draps vells s'acostumen a utilitzar com a compresa menstrual)
- Deixar de sentir-se conscient de fer mala olor.
- És més fàcil assistir a l'escola perquè no necessiten portar compreses ni roba per canviar-se ni per amagar.
- Ningú sap que estan menstruants, de manera que poden participar en activitats habituals com tocar l'aigua de l'aixeta.
- Se senten més nets que quan s'utilitzen mètodes tradicionals com compreses i draps.

MOTIUS PER NO UTILITZAR LA COPA MENSTRUAL

- Algunes van denunciar lleu dolor / sensacions de malestar.
- Algunes tenien por.

Algunes desinformacions i mites sobre l'ús de les copes es van estendre entre les nenes i les dones: Alguns participants van denunciar tenir por del que havien escoltat d'altres.

Els mites són els que es detallen a continuació:

- Falsa creença que l'himen es trencarà després d'inserir la copa menstrual.
- Falsa creença que la vagina s'esquinçaria o augmentaria a causa de la inserció de la copa menstrual.

IMPACTES DIRECTES A LA COMUNITAT

Ocupació de noies locals com a coordinadores, formadores i mentores a Achham:

1. Nombre de formadores: 5
2. Nombre de mentores: 14
3. Nombre de coordinadores: 2

Com a empleades del projecte Rato Baltin, guanyen un salari que les fa econòmicament més independents. L'experiència que guanyen les convertirà en líders de la seva comunitat i els hi permetrà desenvolupar noves habilitats que podran utilitzar en el futur.

AVALUACIÓ PRESSUPOSTÀRIA

Descripció	Costos estimats	Costos totals
Salari - Personal local	€ 12.632,00	€ 5.504,86
Salari - Seu central a Nepal	€ 1.712,00	€ 1.629,42
Gastos d'oficina a Kathmandu	€ 2.016,00	€ 1.697,76
Subministraments i recursos per els taller	€ 8361.10	€ 8.476,74
Eines,, burocràcia, menjar i allotjament	€ 9.017,28	€ 6.496,63
Transport	€ 1.899,20	€ 2.020,07
Viatges d'expatriats, per diem (voluntaris)	€ 8.960,00	€ 11.060,00
Material, TOT (Training de Trainees), viatges i allotjament durant el projecte al novembre	€ 2.972,80	€ 4.817,49
Despesa financera, assessorament legal, comptabilitat i costos d'administració de la contrapart-	€ 1.378,04	€ 1.041,00
Formació de copes menstruals addicionals per als cinc pobles d'altres anys	€ 224,00	-

Avaluació externa - Monitoreig	€ 200,00	-
Auditoria	€ 280,00	-
Educació per al desenvolupament i la sensibilització (al Nepal i a Espanya)	€ 660,00	€1.607,77
Patrocini i apadrinament per a les noies de Mangalsen	-	€ 607,69
Projecte d'identificació a Nuwakot	-	€ 237,79
Total Euro	€ 50.312,42	€ 45.197,22
Gastos generals – 10% of total Euro	€ 5.031.24	€ 4.519.72
Suma Total	€ 55.343,66	€ 49.716,94

El pressupost final del 2019 va ser inferior en 5.626,72 euros menys del pressupost proposat inicialment.

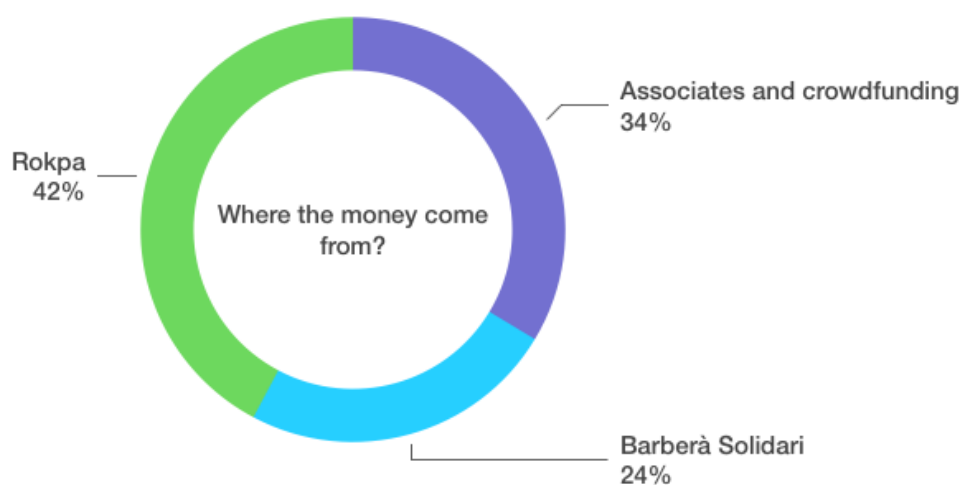
En realitat vam haver de reduir les despeses perquè no teníem prou recursos. En lloc dels seguiments mensuals previstos, només hem pogut realitzar un seguiment cada dos mesos, per exemple. D'aquesta manera hem gastat menys en sous, però encara vam poder avaluar l'ús de les copes mensuals d'una manera eficaç i eficaç. Tot i això, les formadores i mentores no han pogut treballar sobre el terreny, cada mes i treballar com a dinamitzadors socials per ajudar les nenes i aturar la tradició de Chhaupadi. Esperem que l'any vinent tinguem fons suficients per a poder fer això.

Vam passar una part de l'any treballant en una oficina més petita per estalviar diners.

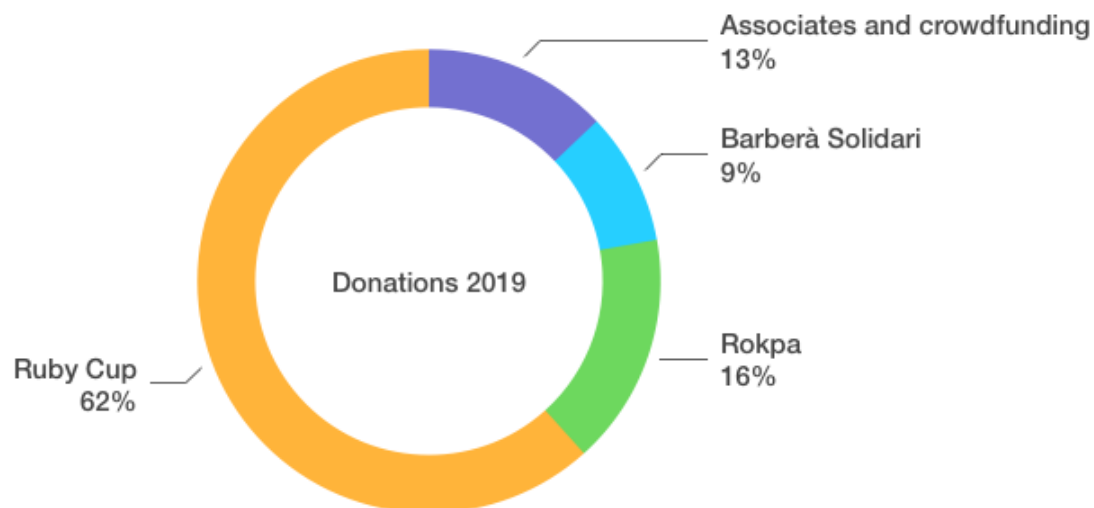
L'avaluació externa encara no s'ha fet aquest any i l'auditoria la va pagar la nostra ONG local associada. L'import gastat en la formació de la copa menstrual als pobles antics, s'ha afegit a la resta de despeses sobre el terreny..

FONTS DE PRESSUPOST

El **42%** del finançament del nostre projecte va ser proporcionat pel nostre soci durant el 2019 **ROKPA International**, el **24% per la fundació Barberà Solidària** i la resta va ser donada pels nostres associats, donants privats per internet i recollida de fons durant els esdeveniments de captació de fons a Europa.

Al 2019, Ruby Cup va fer una donació de 3.000 copes menstruals. Al mercat europeu, aquesta donació tindria un preu de 81.000 €. Tenint en compte això, el total de donacions del 2019 condueixen a l'assignació presentada al següent diagrama:

DISCUSSIÓ I PLA PEL FUTUR

Aquest any hem aconseguit mantenir la presència de **4 equips diferents, treballant sobre el terreny a l'hora**. Gràcies a la bona voluntat de les formadores, el seguiment del projecte va anar bé, i vam poder obtenir molts comentaris de les beneficiàries.

Les conclusions de les enquestes revelen que la nostra idea inicial que les copes poden trencar els tabús que envolten la menstruació i el Chhaupadi, funciona. Tanmateix, la nostra avaluació del programa també mostra la necessitat d'implementar alguns canvis en el futur com la nostra presència continuada als municipis i pobles del projecte.

Hem vist la necessitat de dissenyar un component de taller adreçat als nois també per tal de difondre holísticament els coneixements de MHM i l'educació sexual. Continuarem amb la implementació d'un taller grupal per a només nens de l'escola que es portarà a terme l'any 2020.

Vam organitzar xerrades amb representants dels municipis, així com líders espirituals i religiosos a tots els pobles.

L'any vinent el projecte no s'ampliarà anant a molts altres pobles. En canvi, ens centrarem en el fet que la gent treballi al programa durant tot l'any. Intentarem arribar a més dones i ajudar-les a aturar Chhaupadi assistint-les i animant-les amb l'ajuda de les mentores i visites de formació.

El nostre personal a la zona, estarà compost exclusivament per a noies locals: D'Achham. Volem contractar almenys a dues mentores de cada poble com a mobilitzadores socials i a l'hora assistent de la Formadora, quan aquesta visiti cada mes el poble, i durant tot l'any.

Hem experimentat com de difícil, és el funcionament del govern nepalès i el SWC. Importar les copes al país no va ser ni fàcil ni barat. Després de molta feina, la ONG que ens feia contrapart local va aconseguir-ho, però només a l'últim minut.

Igualment, vam tenir problemes amb el municipi de Sanfebagar. La nostra contrapart Achhami, Samabikas Nepal, no ha utilitzat els diners per al projecte Rato Baltin que va destinar l'alcalde del municipi de Sanfebagar.

Van estar treballant molt malament. I **el dia que van exposar el nostre equip de noies al Chhaupadi, vam decidir no treballar més amb elles: Van allotjar a les nostres noies, en un lloc que seguien la pràctica del Chhaupadi i volien que dormíssim a les Chhaugot (cabanes). Vam acabar quedant-nos a dormir a la biblioteca de l'escola i vam voler presentar una denúncia a la policia.** Però allà, ens van dir que la denúncia l'havia de posar l'assessora de Samabikas, Pashupati Kunwar o la formadora, Ganga, de Sanfebagar, però aquestes dues dones (part de la nostra contrapart i responsables del projecte allà) no van voler fer-ho.

En aquell moment vàrem decidir i els hi vàrem comunicar que no estàvem disposades a continuar treballant amb elles. **De fet, era el moment perfecte per aplicar la llei del 2018 (que estableix que qualsevol que obligui algú a dormir fora o a una barraca per a seguir la tradició del Chhaupadi pot ser denunciat i s'enfrontarà a una pena de presó de tres mesos o una multa de 3000 rupies)**, però la gent de Samabikas Nepal, no van voler-ho fer.

Quan els hi vàrem comunicar que no treballaríem més amb elles, van decidir que farien servir per a la seva ONG, els diners que ens havien donat per al projecte al municipi de Sanfebagar, i quan vam intentar parlar amb l'alcalde de Sanfebagar, ens va dir que no podia fer res.

A més, el municipi de Sanfebagar està ara destruint Chhaugots com va fer Mangalsen fa deu anys. Això ha demostrat no ser gens efectiu per a l'abolició de Chhaupadi.

Vam ser testimonis de tot això i ens vam adonar que els líders i activistes polítics d'aquest municipi no consideren més important els programes d'educació i sensibilització a la destrucció de Chhaugots i deixar que les nenes dormin al bosc sense res. Per això, l'equip de Rato Baltin va convocar una reunió especial amb tots els membres del consell directiu de *be artsy* i els membres del consell de la nostra nova contrapart nepalesa. Vam decidir no treballar al municipi de Sanfebagar mentre que no estiguin d'acord amb aturar la destrucció de Chhaugots. **No podem treballar junts si ells no consideren que el nostre projecte és important.**

Hem estat tenint cura i fent el seguiment de totes les usuàries de les copes menstruals a Sanfebagar durant el 2019, i hem fet tres viatges de seguiment al municipi de Sanfebagar, però no hi tornarem l'any 2020.

No obstant això, el Projecte 2019 ha tingut un gran èxit, gràcies a la dura tasca de totes les voluntàries de *be artsy*, amb el personal nepalès i de la presidenta Clara Garcia i Ortés, que va estar treballant voluntàriament a Catalunya i monitorant al Nepal durant el 2019. Cal considerar altres opcions per assegurar l'efectivitat i estabilitat. Hem estat treballant per establir un equip de mentores fort a Achham, que pugui ajudar en els pròxims anys del projecte.

En aquest sentit, és important ressaltar que la **contrapart local del 2020** està formada per dones compromeses amb el projecte i que han creat una **empresa social**. Concretament, estem parlant de tres dones nepaleses que han treballat amb la nostra contrapart, al projecte Rato Baltin, durant tot l'any. Una té un màster en Cooperació Internacional, la segona un màster en Estudis de gènere i la tercera ha estudiat Administració d'Empreses i té la seva pròpia empresa d'importació de copes menstruals. Han estat formades per treballar en aquest tipus de projectes i per saber com reunir fons d'organitzacions de cooperació d'arreu del món i d'entitats privades. A més, tenen coneixement sobre la generació de capital propi.

A més d'això, continuarem tenint les noies d'Achham, portant els tallers sobre el terreny i en el futur es convertiran en directores de l'equip, allà.

Mitjançant aquestes mesures, el projecte es podrà gestionar de manera més eficient i podrem comptar amb les formadores a cada municipi, les quals tindran cura de les seves usuàries de copes menstruals i fomentaran activament, la consciència sobre el problema del Chhaupadi durant tot l'any.

CONCLUSIÓ

El Govern de Nepal i el seu lideratge polític estan fent esforços per acabar amb el Chhaupadi. A l'agost 2018, el Chhaupadi va ser criminalitzat i qui forci a les dones a seguir l'exili (Chhaupadi) mentre estran menstruando, pot ser castigat amb una multa de 3.000 rupies nepaleses o tres mesos a presó. Després de la mort d'una noia a finals de novembre de 2019, la policia va presentar càrrecs i va detenir el cunyat de la víctima del cas, però no pensem que això sigui suficient per aturar el Chhaupadi.

La pràctica de Chhaupadi està fortament recolzada en les normes socials i pràctiques culturals. Tot i això, destruir Chhaupats és contraproductiu i fa que les noies estiguin encara més exposades.

Creiem que programes com el Rato Baltin, que tracten l'educació a escala local de zones remotes en les quals encara existeix la pràctica, tenen un potencial important per aconseguir canvis futurs.

Després dels problemes que vam tenir amb la nostra contrapart de 2019, Samabikas Nepal, i amb l'assessora Pashupati Kunwar, ens hem adonat que treballar en projectes a llarg termini és un dels principals problemes al Nepal. La gent està acostumada a fer un programa d'un dia i no segueix treballant en el mateix tema mes rere mes, com ho fa Rato Baltin.

Aquesta ha estat la primera vegada en quatre anys que hem tingut aquest tipus de problemes, i esperem que també sigui l'última.

Sabem que el govern del Nepal està treballant per millorar les condicions al seu país.